WARIES QUIZBOEKEN

De kerstquiz

voor het hele gezin

Ruim 200 vragen voor jong en oud

Uitgeverij Waries

Zo speel je

In dit boek staan 210 vragen in 21 rondes van 10. Speel ze allemaal op één avond, of verdeel ze over een paar keer.

De quizmaster

Eén speler is de quizmaster. Die leest de vragen voor, houdt de tijd in de gaten en kijkt achterin het boek wat het goede antwoord is.

Teams

Speel alleen, met z'n tweeën of in teams. Elk team schrijft zijn antwoorden op een papiertje. Overleggen mag, voorzeggen niet!

Punten

Elk goed antwoord is 1 punt. Na elke ronde leest de quizmaster de antwoorden voor en noteert de punten op het scoreblad achterin.

De schatvraag

De laatste vraag van elke ronde is een schatvraag. Het team dat het dichtst bij het goede getal zit, krijgt 2 punten.

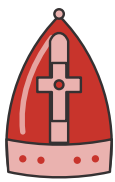

De uitleg

Bij elk antwoord staat een korte uitleg. Lees die hardop voor: zo steekt iedereen er iets van op, ook wie het fout had.

Soorten vragen

Elke ronde heeft een mix van vier soorten vragen.

MEERKEUZE
Kies uit vier antwoorden: A, B, C of D. Lees ze alle vier voor.

WAAR OF NIET WAAR
Een bewering. Klopt die, of klopt die niet?

OPEN VRAAG
Er staan geen antwoorden bij: dit moet je echt weten.

SCHATVRAAG
Noem een getal. Wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten.

Tips voor een geslaagde quiz

- Geef bij elke vraag ongeveer een halve minuut bedenktijd.
- Joker: elk team mag één keer per quiz een joker inzetten. De punten van die ronde tellen dan dubbel. Zeg het wel voordat de ronde begint!
- Gelijke stand aan het eind? Dan wint het team dat bij de laatste schatvraag het dichtst in de buurt zat.
- Speel je met jong en oud? Geef kinderen bij open vragen gerust een hint.

Zo vind je de antwoorden

Bovenaan elke ronde staat op welke pagina de antwoorden en de uitleg staan. Bij de antwoorden staat weer waar de vragen van die ronde beginnen.

Inhoud

Zo speel je **3**

1 Bomen en ballen 6
2 Van Sint-Nicolaas tot Kerstman 8
3 Bethlehem en de geboorte 10
4 Kerst door de eeuwen 12
5 Aan de kersttafel 14
6 Gebak en zoetigheid 16
7 Klassieke kerstmuziek 18
8 Kerst in boek en beeld 20
9 Kerstmarkten 22
10 Feest op andere continenten 24
11 Kerst in alle talen 26
12 Hollandse winters 28
13 Natuurkunde van de winter 30
14 Wilde dieren in de kou 32
15 Kerstgroen en winterbloei 34
16 Van Lucia tot Driekoningen 36
17 Zonnewende en sterrenhemel 38
18 Uitvindingen rond kerst 40
19 Oud en nieuw 42
20 Kerst in Nederland 44
21 Curieuze kerstgebruiken 46

Antwoorden en uitleg **49**
Scorebladen **67**

RONDE 1 · 10 VRAGEN

Bomen en ballen

Antwoorden en uitleg: p. 49

1 Waar staat de ster in de top van de kerstboom voor?

- **A** De planeet Venus
- **B** De ster van Bethlehem
- **C** De zon
- **D** De Poolster

2 Volgens een bekend verhaal zette een kerkhervormer als eerste brandende kaarsjes in een kerstboom. Wie?

- **A** Maarten Luther
- **B** Johannes Calvijn
- **C** Erasmus
- **D** Menno Simons

3 Welke stad begon in 1947 met het jaarlijks schenken van de grote kerstboom op Trafalgar Square in Londen?

- **A** Kopenhagen
- **B** Stockholm
- **C** Oslo
- **D** Helsinki

4 WAAR OF NIET WAAR?

De spar die op Trafalgar Square staat, is meestal al meer dan vijftig jaar oud.

5 **WAAR OF NIET WAAR?**

Op het Sint-Pietersplein in Rome staat al eeuwenlang met kerst een grote kerstboom.

6 In welke twee steden zette een gilde van kooplieden in de vijftiende en zestiende eeuw al kerstbomen neer in hun gildehuizen?

- **A** Gent en Brugge
- **B** Keulen en Aken
- **C** Bergen en Trondheim
- **D** Tallinn en Riga

7 Welk Duits stadje in Thüringen is beroemd om zijn geblazen glazen kerstballen?

- **A** Lauscha
- **B** Wolfsburg
- **C** Solingen
- **D** Meißen

8 In welk beroemd gebouw zette de Amerikaanse president Benjamin Harrison in 1889 een kerstboom neer?

- **A** Het Pentagon
- **B** Het Witte Huis
- **C** Het Vrijheidsbeeld
- **D** Het Capitool

9 **OPEN VRAAG**

Katholieken in Nederland hadden lange tijd geen kerstboom. Wat stond bij hen met kerst centraal?

10 **SCHATVRAAG** · wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten

Saksische vorsten vroegen de paus om een uitzondering op de vastenregels voor hun stol. Hoeveel pausen stierven er voordat die toestemming eindelijk kwam?

7

RONDE 7 · 10 VRAGEN

Klassieke kerstmuziek

Antwoorden en uitleg: p. 54

1 Welke componist schreef het ballet ‘De Notenkraker’, dat zich op kerstavond rond een kerstboom afspeelt?

- **A** Beethoven
- **B** Vivaldi
- **C** Tsjaikovski
- **D** Mozart

2 Welke componist schreef het Weihnachtsoratorium uit 1734?

- **A** Wolfgang Amadeus Mozart
- **B** Georg Friedrich Händel
- **C** Joseph Haydn
- **D** Johann Sebastian Bach

3 Van welke componist is de melodie die meestal wordt gezongen bij ‘Hark! The Herald Angels Sing’?

- **A** Felix Mendelssohn
- **B** Franz Schubert
- **C** Antonio Vivaldi
- **D** Joseph Haydn

12

RONDE 12 · 10 VRAGEN

Hollandse winters

Antwoorden en uitleg: p. 58

1 Wat kun je volgens schaatsers het best over een wak leggen om iemand te redden die door het ijs is gezakt?

- **A** Een emmer
- **B** Een kussen
- **C** Een deken
- **D** Een ladder

2 Hoe heet de beweging waarbij een schaatser in de bocht zijn rechterbeen steeds voorlangs over zijn linkerbeen zet?

- **A** Pootje over
- **B** Kruisje zetten
- **C** Haasje over
- **D** Hinkstap

3 Welke worst hoort er vaak in de Hollandse snert?

- **A** Braadworst
- **B** Rookworst
- **C** Leverworst
- **D** Bloedworst

4 Wanneer spreekt het KNMI van een witte kerst?

- **A** Als er op beide kerstdagen een gesloten sneeuwdek ligt in De Bilt
- **B** Als er in heel Nederland minstens tien centimeter sneeuw ligt
- **C** Als het ergens in Nederland op eerste kerstdag sneeuwt
- **D** Als het op kerstavond in heel Nederland vriest

10 **SCHATVRAAG** · wie het dichtst bij zit, krijgt 2 punten

In welk jaar stierf de heilige Lucia volgens de overlevering?

17

RONDE 17 · 10 VRAGEN

Zonnewende en sterrenhemel

Antwoorden en uitleg: p. 62

1 Welke beroemde foto werd rond kerst 1968 gemaakt tijdens de vlucht van Apollo 8?

- **A** Een zonsverduistering vanaf de maan
- **B** De aarde als stipje vanaf ver in de ruimte
- **C** De eerste voetafdruk op de maan
- **D** De aarde die opkomt boven de maan

2 Wat lazen de astronauten van Apollo 8 op kerstavond 1968 voor, terwijl ze rond de maan cirkelden?

- **A** De Amerikaanse grondwet
- **B** De eerste verzen van het Bijbelboek Genesis
- **C** Het kerstverhaal uit Lucas
- **D** Een gedicht van Charles Dickens

3 In welk land ligt Newgrange, een prehistorisch graf waarin het zonlicht op de kortste dag via een opening boven de ingang naar binnen valt?

- **A** Denemarken
- **B** Ierland
- **C** Frankrijk
- **D** Schotland